

PATVIRTINTA

Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijos
direktorius 2015 m. lapkričio 25 d.
įsakymu Nr. V-348

RIETAVO LAURYNŲ IVINSKIO GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS NARIŲ ELGESIO IR ETIKOS NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijos (toliau – Gimnazija) elgesio ir etikos normos (toliau – Etikos normos) įtvirtina mokytojų, klasių auklėtojų, mokinių, administracijos ir kitų darbuotojų (toliau – Bendruomenės narių) dalykinio elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausius etikos principus ir pageidautino elgesio normas.

2. Etikos normų paskirtis – telkti Gimnazijos bendruomenę pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: pagarbos, atvirumo, tolerancijos, konfidencialumo, nesmerkimo ir neteisimo, profesionalumo, sąžiningumo ir nesavanaudiškumo, atsakomybės; kurti Gimnazijoje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

4. Gimnazijos bendruomenė etika – pagarba, atvirumu, tolerancija, pareiškumu, atsakingumu, sąžiningumu, teisingumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

5. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

6. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

7. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

8. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

9. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. PAGRINDINIAI BENDRUOMENĖS ETIKOS PRINCIPAI IR ELGESIO NORMŲ REIKALAVIMAI

10. Bendruomenės narys savo darbe vadovaujasi šiomis etikos normomis:

10.1. Kiekvienas yra vertas besąlygiškos pagarbos:

10.1.1. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Gimnazijos taryba ir kitomis): kalbėti ramiu tonu, vartoti mandagius posakius, pasakymus, nemanipuliuoti kitu žmogumi;

10.1.2. profesinėje srityje su kolegomis konkuruoti sąžiningai;

10.1.3. neeskaluoti smulkmeniškų konfliktų bei intrigų;

10.1.4. neaptarinėti nedalyvaujančio kolegos pedagoginių gebėjimų, asmeninių savybių;

10.1.5. išklaustyti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui rasti tinkamą sprendimą, kompromisą.

- 10.2. Kiekvienas turi teisę į atvirą ir nuoširdų bendravimą:
 - 10.2.1. atvirai dalintis visiems mokytojams skirta informacija;
 - 10.2.2. suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu;
 - 10.2.3. išsakyti ir priimti mandagią argumentuotą kritiką;
 - 10.2.4. išklausti bendruomenės narių (mokinių, mokytojų, tėvų) išsakomą nuomonę apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus.
- 10.3. Kiekvienas yra savitas ir nepakartojamas, kiekvienas turi teisę turėti skirtingus įsitikinimus, vertybes, tautinę priklausomybę:
 - 10.3.1. išklausti kito asmens nuomonę ir būti jai tolerantiškas;
 - 10.3.2. vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu;
 - 10.3.3. pripažinti mokinių ar kolegų teisę dalyvauti politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje, religinėje ar sportinėje veikloje;
 - 10.3.4. būti reikiam sau ir kontroliuoti savo asmenines savybes, kurios gali būti nepriimtinos kitiems asmenims (pvz., nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.);
- 10.4. Asmeninė informacija apie kitus asmenis gali būti teikiama tik tiems asmenims, kurie yra susiję su konkrečios problemos sprendimu:
 - 10.4.1. neviešinti ir viešai neaprašinti konfidencialios informacijos apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);
 - 10.4.2. apie mokinio šeimą, sveikatos būklę informuoti tik tuos asmenis, kurie tiesiogiai susiję su mokinio sunkumų sprendimu;
 - 10.4.3. privataus pobūdžio informaciją, susijusią su darbu, naudoti pagal tą reglamentuojančius įstatymus ar kitus teisės aktus.
11. Draudžiama dėvėti pernelyg kūną apnuoginančius, permatomus drabužius. Taip pat draudžiama netvarkinga, laisvalaikio, sportinė apranga, vilkima ne per kūno kultūros pamokas.
12. Darbuotojas turi:
 - 12.1. būti objektyvus ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimdamas sprendimus;
 - 12.2. objektyviai, remiantis atitinkamomis metodikomis, vertinti kitų darbus ir pastangas, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;
 - 12.3. susidarius tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai: išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
13. Kiekvienas savo profesinėje veikloje nesiekia asmeninės naudos, elgiasi sąžiningai:
 - 13.1. tausoja ir atsakingai naudoja gimnazijos turtą, materialinius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas, vykdydami gimnazijos veiklos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus;
 - 13.2. gimnazijos turtą naudoja tik darbo reikalams;
 - 13.3. savo veikloje vadovaujasi visuomenės viešaisiais interesais, įstatymų nustatyta tvarka ir priemonėmis, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto;
 - 13.4. nesinaudoja savo tarnybine padėtimi ir nereikalauja kitų gimnazijos darbuotojų pagalbos, siekdamas naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ir draugams.
14. Kiekvienas atsakingas už savo žodžius, veiksmus ir savo vykdomą veiklą:
 - 14.1. asmeniškai atsako už savo sprendimus;
 - 14.2. atsako už informacijos tinkamą naudojimą ir konfidencialumą.
15. Mokinių pagrindinės etikos normos:

16. Moksleivių tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumo, draugiškumo, sąžiningumo, tolerancijos ir solidarumo principais, orientuotais į mokymo proceso kokybę ir akademinės atmosferos užtikrinimą. Mokinys, bendraudamas su kitais mokiniais, įsipareigoja:

- 16.1. gerbti kitų mokinių nuomonę, pastabas reikšti korektiškai;
- 16.2. tolerantiškai vertinti kitų mokinių asmenines savybes;
- 16.3. išlaikyti akademinę rimtį pamokų metu;
- 16.4. elgtis kultūringai, mandagiai, saugiai, nesėdėti ant palangių;
- 16.5. gimnazijoje ir jos teritorijoje nerūkyti, nevartoti alkoholio ir energetinių gėrimų, narkotikų ir kitų kvaišalų, nežaisti azartinių žaidimų, nesikeikti, nešiukšlinti;
- 16.6. neaptarinėti konfidencialios informacijos apie kitus mokinius, Gimnazijos bendruomenės narius;
- 16.7. atsiskaitant pateikti tik savo darbą, nesinaudoti kitų mokinių darbais arba jų rezultatais, neklastoti;
- 16.8. nepasakinėti ir neleisti kitiems mokiniams nusirašyti savo darbo;
- 16.9. nesuteikti pagalbos kitiems asmenims, atliekantiems nesąžiningą akademinį veiksma: plagijuojantiems, sukčiaujantiems arba padirbinėjantiems;
- 16.10. gimnazijos mokomąją ir kompiuterinę įrangą, biblioteką ir materialinius išteklius naudoti atsakingai ir pagal paskirtį.

IV. ELGESIO IR ETIKOS NORMŲ ĮGYVENDINIMAS

17. Etikos normų priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta nepriekaištingos reputacijos Bendruomenės narių elgesio ir etikos normų priežiūros komisija (toliau tekste – Etikos komisija), vadovaudamasi Etikos normomis.

18. Komisijos penkis narius dvejiems metams tvirtina direktorius. Kandidatus tapti Etikos komisijos nariais siūlo gimnazijos bendruomenė: 2 – Pedagogų taryba, 1 – Gimnazijos taryba, 2 – aptarnaujančio personalo susirinkimas. Komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Komisija dirba vadovaudamasi Etikos normomis, kurias tvirtina direktorius. Komisija į posėdžius turi teisę kviešti vadovus bei su svarstomu klausimu susijusius asmenis.

19. Etikos komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos normų papildymus ar pataisas.

20. Etikos komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas pareiškimas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja komisijos pirmininko pavaduotojas.

21. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į etikos komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 1 mėnesį.

22. Prašymai dėl etikos pažeidimų įteikiami Etikos komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

23. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Etikos komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Etikos komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

24. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

25. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas ar informacija.

26. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo (pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą) ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

27. Etikos komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 4 Etikos komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, Etikos komisijai vadovauja pirmininko pavaduotojas.

28. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Etikos komisijos pirmininko balsas.

29. Etikos komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos normas, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:

29.1. paimti iš bendruomenės nario raštišką paaiškinimą;

29.2. raštu arba žodžiu įspėti bendruomenės narį.

30. Etikos komisija teikia rekomendacijas ginčų atveju Gimnazijos atestacijos komisijai dėl mokytojų pedagoginės etikos.

31. Etikos normos negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atveju, todėl Etikos komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio Etikos normų nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis yra nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

32. Asmuo, pažeidęs etikos normas, privalo viešai atsiprašyti bendruomenės.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Etikos normos ir jų pakeitimai tvirtinami direktoriaus.

34. Kiekvienas Gimnazijos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiomis Etikos normomis.
